

Nr. 98

ROZWOJ

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI

Czwartek dnia 8 kwietnia 1920 roku.

Cena prenumeraty:
w ŁODZI
Kwartalnie Mk 55.00
Miesięcznie 12.00
za roznośnienie
60 fen. miesięcznie
Z przes. pocztową:
Kwartalnie Mk 45.00
Miesięcznie 15.00
Po za Łodzią edz. 55 zł
w Ameryce 1/2 dolara
miesięcznie.

Kalendarzyk:
Czwartek 8 Dionizego B.
Piątek 9 Marii Kleofas
Sobota 10 Ezechiela Pr.

REDAKCJA
w ŁODZI,
Al. Kosciuszki 41.
TELEFON 28.

Z Warszawy i z biur ogłoszeniowych ogłoszenia do „Rozwoju” przyjmuje wyłącznie „Reklama Polska”

CENA OGŁOSZEŃ: Przed tekstem m. 250 w tekście m. 3. za tekstem 2 mk. nekrologi mk 1,50 za wiersz politywy. Drobne ogłoszenia 4 fen. za wyraz Komunikaty mk. 3.—. Ogłoszenia zamiejscowe 10 proc. drożej. Ogłoszenia zagraniczne 50 proc. drożej. Stronica przed tekstem w tekście dla ogłoszeń podzielona na sześć lamów za tekstem na 5 lamów. W tekście i przed tekstem przyjmujemy ogłoszenia i nekrologi i tylko na 2, 4, lub 5 lamów. Artykuły bez oznaczenia honorarium uważa Redakcja za bezpłatne. Można zamawiać „Rozwój” w ZGIERZU u p. Lacha, Kiosk.

W piątek dnia 9 kwietnia 1920 roku o godzinie 5 po południu odbędzie się

Zwyczajne Ogólne Zebranie

Łódzkiego Miejsowego Oddziału Polskiego Towarzystwa CZERWONEGO KRZYŻA

w lokalu T-wa przy ulicy Piotrkowskiej Nr 96, 1 p.

W razie nieprzybycia dostatecznej ilości członków zebranie to odbędzie się w drugim terminie prawomocnie bez względu na ilość obecnych w dniu 23 kwietnia 1920 r. o godz. 7 wieczorem w Sali Towarzystwa Kredytowego m. Łodzi.

Porządek dzienny:

1. Zatwierdzenie sprawozdania i bilansu;
2. Wybory do Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
3. Wolne wnioski.

1131—1

Pianino, kasa ogniotrwała, gabinet i jadalnia dębowa.

Stare mahonowe biurka i sekretery, antyki dla amatorów.

POLECA: Jarmark Łódzki PIOTRKOWSKA Nr. 44.

1133—2

Wielka ofenzywa bolszewicka na Polesiu.

WARSZAWA. 7 44 (PAT) Komunikat sztabu generalnego wojsk polskich.

Na Podolu i Wołyniu ożywna obustronna działalność wywiadowcza. Akcja nieprzyjacielska na Polesiu przybrała rozmiary dużej starannie przygotowanej i z wielkimi siłami prowadzonej ofenzywy. Na szczupły odcinek między Berezyną, a Prypecią

wprowadzili bolszewicy 2 nowe dywizje piechoty, dowództwo zostało dobrane szczególnie starannie. Mimo wszystkich tych wysiłków dotychczasowe ataki nieprzyjacielskie zostały w zupełności odparte.

Wzdłuż Berezyny i Dźwiny spokój.

Kuliński pułkownik.

Górami Łódź...

Serce przemysłowej polskiej pod grozą strajków i zaniku produkcji

Dalszy ciąg wewnętrznej ofenzywy bolszewickiej, po nieudanych próbach rozbicia kolei, kopalni węgla, oraz instytucji użyteczności społecznej w Warszawie przeniósł swój punkt ciężkości do Łodzi. Przejawem usilnej i dostatecznej zasilanej przez źródła sowieckie agitacji wyrotowej są nowe żądania płacy, jakie ostatnio postawili robotnicy zakładów przemysłowych łódzkich.

Wszystkie związki zawodowe, co jest wyznacznym i niepokojącym zarazem, połączyły się w tej sprawie i wystawiły nowy cennik płac, który stawia żądania podwyżek, dochodzących do 600%.

Warunki te uchwalono na zbiorowym wiecu, na którym usilnie i zajadle pracowali agitatorzy, w myśl dawanych uprzednio instrukcji z za tamtej strony frontu...

Jak wyglądają owe „warunki” i jaki cios gotują podnoszącemu się z długiej bezczynności i dopiero przechodzącemu okres pierwszych prób uruchomienia przemysłowi niech zaświadcza poniższe dane.

Związki zawodowe wystawiły w ogólnym zarysie następujące żądania pracodawcom: najniższą płacę robotnika niewykwalifikowanego ma wynosić Mk 130 dziennie. Dalsze normy płacy mają się wahać w kole, no rosnących sumach do Mk. 224 — dziennie. Płaca portjera

fabryki będzie przedstawiała się w następujących liczbach Mk. 145 — dziennie. 2 pokoje z kuchnią, ubranie i buty.

Stróż nocny Mk. 130 — dziennie. Chłonce ponad lat 18-ście mają pobierać płace, jako do roboty. Poza to jeszcze przyjmowanie oraz wydalenie robotników ma się odbywać jedynie za zezwoleniem odnośnych związków.

Delegaci związków mają w każdej chwili prawo wstępu oraz kontroli w fabryce.

Warunki te są tak niespodziewanie wygórowane i wprost jak dotychczas, jeszcze bardziej kładnie w naszych warunkach, iż w sferach przemysłowców wywołują kompletny osłupienie. Fabrykanci oświadczają, że absolutnie ceny tego rodzaju nie wytrzymają żadnej kalkulacji i wobec tego, o ile związki zawodowe obawiają się, że będą przynosić cios dostateczny, gdyż fabryki zmuszone zostaną wstrzymać swą czynność. Żądanie podwyżki 600% od razu, jest dotychczas w dziejach walk o płacę jedynym tego rodzaju przykładem. Przytenż znaczący wypadek, że podwyżki owe mają, w myśl brzmienia postulatów robotniczych, obowiązywać od dnia 3 kwietnia, to znaczy wstecz. Byłoby to zarazem zarządzenie, obowiązujące wstecz. Wypadek nieznanym dotychczas w legislaturze...

Natomiast z kół menedżerów tego samobieżnego ruchu słyszeć się daje głosy, że od tych żądań nie odstąpią ani na jotę.

Przemysłowi łódzkiemu grozi więc cios w samo serce. Stańmy przed ponurym widnem bezrobocia, które znowu rzuci tysiące rodzin na bruk.

W chwili, gdy Polska zmagą się z Moskwą, odwiecznym gnębiicielem naszym, gdy na froncie żołnierz polski walczy z poświęceniem za niepodległość Ojczyzny, szajka nikczemnych wystawców Lenina i Trockiego dokonywa wszelkich wysiłków, aby siać u nas zamęt i anarchję.

Zrozumiałem jest, że robotnik pragnie polepszyć swą dolę. Jest to dążenie ludzkie. Ma ono swe pobudki w obecnej sytuacji drożyznianej. Nikt też nie chce zaprzeczać robotnikowi prawa do poprawy swego bytu. Jenó we wszystkim musi być jakaś miara... Jenó wszystko ma i mieć musi swą granicę... Jenó wszystko winno się kierować względami możliwości, oraz wykonalności...

Niestety, ze smutkiem należy podkreślić, że obecne żądania łódzkich robotników wchodzi w zakres niewykonalnych fantasmagorji. 600% zwykłej płacy nie wytrzymają żaden budżet przemysłowy w obecnych warunkach. Żądania, jakie stawiają związki zawodowe w Łodzi, nawet przy dalszej strakomańdji są, czemś niemożliwym, wprost niebywałym! Rozmawiałem z jednym z działaczy robotniczych z obozu radykalnego, który sam przyznał, iż żądania tego rodzaju są zaiste absurdalne i, że ukrywać się musi za nimi jakaś tajemnicza ręka...

Znaczący wypadek, że robotnicy żydzi w ostatniej chwili wycofali się z rokowań, wobec czego katastrofa zaroiu grozi jedynie fabrykom

Dla rozwoju nauki w Polsce.

WARSZAWA 7 4 (PAT) Dziś rozpoczęły się obrady pierwszego zjazdu polskiego poświęconego zagadnieniom organizacji i rozwoju nauki. Na Zjazd przybyłego około 500 uczestników ze wszystkich dzielnic Rzeczypospolitej polskiej, z wybitnymi uczonymi polskimi na czele.

Obrady zagalil prezes Kasy imieniem Mianowskiego, pan Feliks Kucharski. Przybyłych reprezentantów nauki powitał profesor uniwersytetu Jagiellońskiego,

go, p. Jan Łoś i prof. Jan Kochanowski prezes Tow. naukowego w Warszawie.

Na jednego z prezesów honorowych Zjazdu powołano profesora honorowego uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie, p. Władysława Mickiewicza. Obrady potrwać cztery dni. Prasa warszawska zajmuje się z racji Zjazdu od kilku dni problemami nauki polskiej.

Łotwa zrywa układ z bolszewikami.

Ryga, 7 (PAT) Minister spraw zagranicznych Łotwy Majerowicz zawiadomił estońskiego ministra spraw zagranicznych, iż układ estońsko-łotewski z dnia 18. lutego r. b. Łotwa uznaje za nieważny, gdyż podpisały go osoby do tego nie upoważnione i rząd łotewski go nie zatwier-

dził. Układ dotyczył miasta Wałki i okolicy był korzystnym dla Estonji. Na skutek nowego porozumienia sprawa Wałki i okolicy ma być rozstrzygnięta drogą plebiscytu. Poczyniono już zarządzenia zmierzające do zneutralizowania administracji na czas plebiscytu.

Niemcy zorganizowały bolszewicką ofensywę przeciw polską

PARYŻ. 7 4. (PAT) „Temps“ wykazuje cyfrowo wedle danych urzędowych, że liczba obrony krajowej w Zagłębiu Ruhr przewyższa cyfrę podaną przez rząd niemiecki. Dziennik ten pisze, że niebezpieczeństwo bolszewickie w Niemczech jest

więcej niż wątpliwe, co do komunizmu rosyjskiego zaś, to jest on niebezpiecznym, o ile zyska poparcie militarna Niemiec, które dostarczyły organizatorów czerwonej armji i zorganizowały ofensywę przeciw polską.

Kramarz - austrofilem.

Podanie przywódcy czeskiego do Franciszka Józefa I.

Praga, 2 kwietnia. „Prawo Lidu“ i „Czeskie Słowo“, dzienniki socjalistyczne, wychodzące w Pradze, ogłaszają ciekawy dokument z okresu więzienia dla kramarza. Jest to mianowicie jego prośba o ulaskawienie. Oryginał tego aktu znajduje się w Wiedniu, w zlikwidowanym ministerstwie obrony krajowej, a nosi datę doręczenia: 22 października 1916 r. Dr. Kramarz, prosząc o wstrzymanie śledztwa, pisze: „Idea przewodnią wszystkich moich dążeń politycznych było połączyć interesy mego narodu z interesami monarchji w najzgodniejszą harmonię, a pragnienia moich ziomeków sprządz z mocars-

twem stanowiskiem monarchji. Celem moim niezaprzeczenie szczęście mego narodu w obrębie potężnego państwa austriackiego.

Ta nowa rewelacja o uczuciach wiernopoddańczych Czechów ku upadłym Austro-Węgrom, odbija się przykrem echem w sferach koalicyjnych. Wierzmy też, że ogłoszenie Czechom mocno nie na rękę. Wszak Czesi wiele mówią i piszą o swoim jednolitym frontie przeciw austriackim w czasie wojny, w nim zawsze największe pokładali nadzieje i chcieli uchodzić za bezwzględnych i bezinteresownych przyjaciół koalicyj.

Dookoła pochodu wojsk francuskich w głąb Niemiec.

Bez staro

PARYŻ. 6. (PAT) Wojska 32 dywizji zajęły rano Frankfurt i Darmstadt bez żadnego starcia. Patrole francuskie krążą po ulicach miast. W zajętych miastach panuje zupełny spokój.

Paryż, 7. (PAT) Wkroczenie wojsk francuskich do terenów niemieckich wywołało w Berlinie tem większe wrażenie, że go się tam wcale nie spodziewano. Niemcy widzą z tego, że Francja jest zdecydowaną zapewnić traktatowi pokojowemu powagę.

PARYŻ. 6 4 (PAT) Millerand oświadczył przedstawieli „United Press“ że rząd francuski ma nadzieję, że sprzymierzeni przyłączą się do akcji Francji wobec Niemiec. W każdym razie rząd francuski musi działać, gdyż nie może scierpieć, by armja nieprzyjacielska stała bezpośrednio na granicy Francji.

Millerand nie widzi niebezpieczeństwa wybuchu rewolucji w Niemczech jak to oświadczyła delegacja niemiecka na wypadek obsadzenia Frankfurtu i Darmstadtu.

PARYŻ. 7 4. (PAT) Z Waszyngtonu telegrafują, iż zdaniem przywódców partji senat wypowie się przeciw użyciu wojsk amerykańskich w Zagłębiu Ruhr.

CZYN FRANCJI.

LJON 6 4 (PAT) Millerand przesłał we wtorek rano niemieckiemu pełnomocnikowi Mayerowi następującą notę: „Pismem moim z 2 kwietnia prosiłem Państwa o wyjednanie u swego rządu natychmiastowego

wycofania wojsk niemieckich, które wkroczyły bezprawnie do strefy neutralnej oznaczonej w artykule 42 traktatu wersalskiego. Ponieważ moje żądanie pozostało dotychczas bez skutku mam zaszczyt Pana zawiadomić, że generał komenderujący armją nadreńską otrzymał polecenie okupowania miast Frankfurtu, Hanburga, Hanau, Darmstadtu i Dizburga. Okupacja ta będzie zniesiona niezwłocznie po opuszczeniu strefy neutralnych przez wojska niemieckie.

Proszę przyjąć zapewnienie mego wysokiego po-

BERLIN. 7 4. (PAT) Niemieckie charge d'affaires wręczył rządowi francuskiemu notę, w której między innymi powiedziano:

Notą z dnia 6 b. m. zawiadomił rząd francuski, że komendant armji międzynarodowej otrzymał rozkaz obsadzenia Frankfurtu nad Menem, Hanau, Darmstadtu i Duisburga, przyczem zaznaczył, że okupacja ta ukończy się skoro wojska niemieckie opróżnią w zupełności strefę neutralną.

Atoli już przed wręczeniem tej noty nastąpiła faktyczna okupacja tych miejscowości. Rząd niemiecki musi przeciw temu postępowaniu armji francuskiej w imieniu prawa, rozsądku i ludzkości (?) złożyć jaknajstrzeższy protest.

Nie leży bynajmniej w intencji pokojowego traktatu wersalskiego uniemożliwienie Niemcom przywrócenia w pewnej części obszarów niemieckich porządku.

Niemcy stałym przekonaniem stoją na stanowisku, że nawet w wypadku naruszenia traktatu pokojowego, akt gwałtu podjęty przez rząd francuski jeszcze nie byłby usprawiedliwiony.

LJON 6 4 (PAT) Millerand konferował we wtorek rano z marszałkiem Fochem, a następnie przyjął ambasadora Stanów Zjednoczonych.

Na widnokręgu politycznym

Starcia.

Paryż, 7 (PAT) Belfastu donoszą o starciu między robotnikami, a żandarmerją. Jeden robotnik został zabity, kilku raniono, znowo tą ilość aresztowano.

WIENIĘ. 7 4. (PAT) Z Berlina: Wedle doniesień dzienników, oddziały „Reichswehru“ wkroczyły wczoraj po południu do przedmieść miasta. Wieczorem oddziały te obsadziły ratusz, gdzie wieszono chorągiew czerwono-czarno-złotą.

BERLIN. 7 4. (PAT) Biuro Wolfa donosi: Pochod „Reichswehru“ na obszarze Ruhr postępuje. O regularnym wojsku w Essen nie może być mowy. Ulicami miasta przechodzą bandy.

Sklepy konfekcyjne są plądrowane na podobieństwo kwitów rekwizycyjnych. Ruch kolejowy ustał. Wielki brak środków żywności.

PRAGA 6 4 (PAT) Czeskie Zgromadzenie narodowe zajmie się w najbliższych dniach kwestią odpowiedzi na notę pokojową Czicherina. W swoim czasie rząd czeski zaprzeczył jakoby taką notę nadesłano. Obecnie okazuje się, że Czicherin jednak istotnie przesłał iskrowi rządowi czeskiemu propozycje pokojowe.

W Danji.

Wiedeń, 7 (PAT) Wied. B.K. donosi z Kopenhagi: Nowy Gabinet Friesa przedstawi się Izbie parlamentarnym. Prezydent ministrowi wygłosił krótką przemowę, w której oświadczył, że nowy Gabinet utworzył się dzięki zgody wszystkich stronnictw i wyraził życzenie, by nowe wybory odbyły się w jaknajkrótszym czasie. Nowy Gabinet nie ma celów politycznych.

Mimo zaprzestania streku generalnego, strejkują jeszcze piekarze, marynarze, palacze i robotnicy doku.

Sinf nióci.

Wiedeń, 7 (PAT) Wied. B.K. donosi z Londynu: W sobotę w nocy siłownicy polscy względnie wysadzili w powietrze 33 koszar w Irlandji.

* CHCESZ BYĆ PRZYJACIELEM, PŁAC.

WIENIĘ. 6 4 Francja postawiła jako warunek odnowienia stosunków handlowych z Rosją limitu Francji 26 miliardów długu.

Konający naró!

WIENIĘ. 6 4 (PAT) W.B.K. donosi z Londynu: Z Frontu wschodniego komunikują że wojska niemieckie w okolicach Mikołajewska pogrzebały 250.000 trupów, obywateli i żołnierzy, którzy podczas odwrotu armji Koczaka ginęli z głodu i zimna. Spalono nadto 3500 trupów.

Z Krakowa.

Wczoraj przed sądem przysięgłych w Krakowie rozpoczęła się rozprawa przeciw głosnemu kromopolitycznym bandycie Stanisławowi Noconowi i jego współnikom, oskarżonym między innymi o obrabowanie powiatowej Kasy oszczędności w Nowym Targu, gdzie zabrano z kasy milion koron w asygnatach pożyczki państwowej i przeszło 350 tysięcy koron gotówką. Wraz z Noconiem staje szereg współoskarżonych.

KRAKÓW. 6 4. Kilkunastu bandytów, przebranych w mundury wojskowe, uzbrojonych w karabiny i rewolwery napadło na plebanję Lagany, gdzie wtargnęli do pokoju i zażądali proboszcza Kudka pieniędzy.

Ksiądz odrzekł, że pieniędzy nie posiada. Zranili go, zabrali garderobę, wartości 30 tys. koron i ratowali się ucieczką.

BOLSZEWICY W PRZEMYSŁU.

Dnia 26 marca b. r. rozpoczęło się przed sądem wojskowym w Przemyślu zakrojony na wielką skalę proces polityczny przeciw piętnastu, niżej wymienionym, oskarżonym o zbrodnię przeciw sile Państwa, popełnioną przez szerzenie propagandy bolszewickiej.

Na ławie oskarżonych zasiadają: Kazimierz Pyzik, Michał Tuleja, Grzegorz Gnies, Maks Markfeld, Władysław Rogala, Józefa Szpaczek, Stefanja Platek, szers. Bolesław Kawala, Władysław Grabowski, Bolesław Masłowski, Szczepan Witkowski, Szymon Szostak, Józef Kluczek, Władysław Sagon, Stanisław Entarowski.

Bracia G.-Słazacy w Łodzi.

Wczoraj z pośród 25-ciu nauczycieli Górnego Śląska, jacy mieli przyjechać do Łodzi, przybyło sześciu z powodu niezmiernych trudności związanych z przebyciem granicy—Miedzy nimi przybyli rektor Paweł Kaizer i delegat związku nauczycielstwa na powiat bytomski p. Carzanowski—Z dworca kolejowego goście udali się do lokalu związku nauczycieli szkół powszechnych przy ul. Andrzejki 4, gdzie powitani zostali przez wiceprezesa komitetu plebiscytowego p. L. Chwałbińskiego i prezesa Związku p. Brojerskiego—Zgromadzeni członkowie Związku serdecznie podejmowali gości,

a p. Marek przewodniczący Związku nauczycielstwa polskiego na Górnym Śląsku podczas przemówień tłumaczył nieobecność kolegów. O godz. 6 ej wieczorem goście z Górnego Śląska zebrałi się w lokalu Tow. Krajoznawczego, gdzie Zarząd przygotował herbata. Przemawiali dyr. J. Czeraszewicz, K. Firdlar i panna Koopke, która wygłosiła wiersz o kolizyjności.

Przez dzień wczorajszy goście z Górnego Śląska zwiedzili miasto, po południu wyjechali na zjazd nauczycielstwa do Warszawy, zapowiedziany w dn. 8 i 9 bm.

Mały feljeton.

OLIVIER BOURNAC.

„THAT IS THE QUESTION“

Wiesz pani, czemu prowadzimy wojnę i krwi haracze składamy wciąż hojne i czemu w nasza domostwa spokojne płacz i żal wnoszą te zapasy zbrojne?

Wiem, co odpowiesz mi na to pytanie:
— To problem dla mnie za trudny, mój panie nie będę silić się na rozwiązanie.
— A ja tak, proszę mam odpowiedź na nie!

Oto, — by stopa obcego ziołdaka nie tknęła nigdy twój rodzinnej ziemi oto, — byś mogła dumna, piękna taka,

żyć tu swobodnie razem z dziećmi swemi przed nikim nigdy nie schylając czoła—
A rację stanu? — o to niedbani zgolał przełożył
Kazimierz Rzeźkowski.

KRONIKA.

— Przeniesienie Komendy Policji.

Z dniem wczorajszym wszystkie biura Komendy policji państwowej na m. Łódź przeniesione zostały z gmachu przy ul. Aleja Kościuski 1 do lokalu przy ul. Rozwadowskiej 16 (róg Aleja Kościuski.)

— Podziękowanie.

Komitetowi Dochodów Niestatych przy Ekspozyturze I. O. M. S. W. w Łodzi i wszystkim matkom Chrestnym które raczyły, złożyć święcone dla inwalidów wojennych. Składamy najserdeczniejsze Bóg zapłać.

Inwalidzi w Schronisku.

— Podziękowanie.

Dowódca 3-iej Zapasowej Autokolony składa P. Komarowi, właścicielowi cukierni przy ul. Dzielnej 12 za bezinteresowny wypiek ciasta dla 3-iej Zapas. Autokol., jak również PP. Koła Polek i Tow. L. K. Poznański, za okazaną pomoc materialną w dzień Świąt Wielkiej Nocy, staropolskie Bóg zapłać!

— Przedstawienie popularne.

Staraniem Komisji Kulturalno-Oświatowej przy magistracie m. Łodzi urządzone zostanie w dn. 10 kwietnia b. r. o godz. 7-ej wieczór w Teatrze Polskim, Dzielna № 18, przedstawienie ludowe Dana będzie sztuka Zeromskiego p. t. „Ponad śnieg“ ze współudziałem Wandy Slemaszkowej. Bilety w cenie od 1 mk. do 6 nabywać można w Wydziale Szkolnictwa, Piarowicza 3 I piętro w godzinach od 1—3 pp. zaś w dniu przedstawienia w Kasie Teatru.

— Przymusowa regulacja miast.

a) Magistrat otrzymał zawiadomienie od ministerstwa robót publicznych, iż zwrócił się on do miast: Ozorkowa, Tomaszowa, Zgierz,

Konstantynowa, Aleksandrowa, Łasku, Pabjanic, Rzgowa, Tuszyń, Koluszek, Brzezina, Strykowa, i Łęczycy z żądaniem przymusowej regulacji tych miast pod kierownictwem wydziału Budowy Miasta Magistratu Łódzkiego. Powyższe zarządzenie ministerstwa robót publicznych zasługuje na zupełne uznanie, gdyż położy kres wadliwej zabudowie miasteczek. Cały szereg zjazdów działaczy samorządowych oraz związek miast niejednokrotnie już poruszył sprawę regulacji budowlanej.

— Loteria na rzecz oddziału łódzkiego P. T. Cz. Krzyża.

Dnia 15 kwietnia b. r. w Sali Towarzystwa Kredytowego przy ul. Średniej Nu. 14 odbędzie się ciągnięcie loterii na rzecz T-wa CZ. Krzyża z dostępem dla publiczności.

Wygrane stanowią: willa w Langówku wartości obecnie Mk. 200.000,- plac zalesiony i asygnata Państwa Polskiego w wysokości Mk. 5.000.

Pozostała niewielka ilość losów jest do nabycia w Banku Handlowym Łódzkim (Al. Kościuski, Nu. 15) Zarządzie Skarbowym (Al. Kościuski 14) i w kantorze wymiany S. Weinberga (Piotrkowska 56).

— O zrównanie płac.

a) Dozorcy miejskich robót ziemnych zwrócili się do Magistratu z żądaniem, aby zrównano ich płacę z płacami wykwalifikowanych rzemieślników, gdyż celem pełnienia swych funkcji musieli oni złożyć specjalne egzaminy. Sprawa zostanie oddana do wydziału budowlanego celem zaojaniowania.

— Okradzenie fabryki.

Za pomocą włamania dostali się wczoraj złodzieje do fabryki wyrobów technicznych Włodzimierza Chępcza, przy ul. Pezalskiej 2 i skradli różnych artykułów na sumę 25,000 Mk.

— Znaczna kradzież.

a) Za pomocą włamania nieznanymi złoczyńcy dostali się do sklepu Komisowego Hantwercla przy ul. Piotrkowskiej № 175 i skradli różne rzeczy wartości około 200,000 mk.

Komunikaty.

Farsa Warszawska w Łodzi.

Zawitał do Łodzi wesoły zespół farsy społecznej z Leszczyńska, Feriorem, Gasiński i t. d. na czele, aby ukazać naszym miastu dwa „gwoździe“ obecnego sezonu wesołego w Warszawie;

„Rotmistrz von Wadek“ i „Niespodzianki zawodowe“. O tem, że gra tego zespołu jest wyższa ponad wszelką pochwałę, więc każdy, ale w wymienionych farsach artysty podobno przechodzą samych siebie. A no, zobaczmy!

Przemysł i handel.

— Nowa placówka.

a) W ubiegły wtorek odbyła się uroczys-

tość poświęcenia polskiej fabryki wyrobów glinianych i papowni, p. Kazimierza Oskara Jankogo, przy ul. Wolnej 17. Aktu poświęcenia, w obecności zaproszonych osób, robotników i pracowników administracji zakładu, dopełnił ks. Giebartowski. Po poświęceniu uczestnicy uroczystości składali gorące życzenia panu Jankommu po nyskiego rozwoju przedsiębiorstwa, a następnie dokonali oględzin olbrzymiego zakładu, który wczoraj został uruchomiony. Dla upamiętnienia uroczystości p. Jankog ofiarował mk. 2000 na odlew dzwonu kościoła św. Krzyża w Łodzi, oraz na odbudowę kościoła w Konstantynowie: mk. 1000 na plebiscyt. Niezależnie od tego podczas biesiady zebrano mk. 1000 na plebiscyt.

— Bank Polskich Kupców i Przemysłowców Chrześcjan.

a) Wczoraj, w lokalu przy ul. Aleja Kościuski 17, odbyło się Organizacyjne walne zebranie założycieli Spółki akcyjnej Bank Polskich Kupców i Przemysłowców Chrześcjan w Łodzi, w obecności 126 członków, reprezentujących 5,032,000 Mk. i mających praw do 992 głosów.

Przewodniczył p. Edward Weigt. Po zaakceptowaniu sprawozdania założycieli z dokonanych czynności, jednomyślnie uchwalono ukonstytuowanie się spółki i przejęto przedsiębiorstwo, istniejące w Łodzi pod firmą Izba Handlowa Bankowo-przemysłowa Polskich Kupców i Przemysłowców Chrześcjan w Łodzi.

Następnie zatwierdzono sprawę dotyczącą powiększenia kapitału zakładowego i kokonano wyboru rady i zarządu.

Szczegółowe sprawozdanie podamy w numerze następnym.

Bogaci biedacy.

Z ROZMYŚLAŃ GŁODNEGO INTELIGENTA.

Kiedy spotyka mnie to nieszczęście, że muszę coś kupić, bronie się przed tą katastrofą, jak długo się tylko da, wzdryga się przed nią moja dusza i moja portmonetka. Gdy wreszcie przytłoczony koniecznością, kupuję, z przerażeniem przychodzi mi skonstatować, iż bezlitośny kupiec zabrał poważną część moich dochodów.

Ilkroć wszakże tak zdarzy się, że ktoś odkupi odemnie przedmiot, który w lepszych czasach minimalną przedstawiał wartość, napełnia mnie radosne zdumienie, z powodu otrzymania wysokiej ceny. W pierwszym wypadku czuję się kompletnym biedakiem, albowiem wskutek drożyzny zaledwie drobnitką cząstką moich potrzeb mogę zaspokoić, w drugim pierś moją rozpięta poczucie dumy i zadowolenia, że pomimo złoty „złówek“, nicowanego ubrania i skurczonego żołądka jestem człowiekiem bogatym.

Zaczynam oceniać wszystkie moje skromne ruchomości: meble, bieliznę, ubrania, pościel, obrazy, naczynia, zegarki i t. d. i doznodzę do przekonania, że jestem właścicielem majątku, o jakim przed wojną nie śniłbym marzyć. Jeżeli włożę tylko kapelusz na głowę abasahując o wszelkiej innej ga deroży, to i tak będzia to o dziwienie kosztowniejsze, niż dawniej cały strój paradny. Rodzina, której pozostały z całego majątku tylko sienniki, bogatszą jest od posiadaczy całego urządzenia sypialni w roku 1914. Mój fortepian, stary, rozstrojony, z poróbką ni. klaf wszami przewyższył dziesięciokrotnie swoją pierwotną wartość.

W zimie z powodu braku opału spalitem jedną nogę od stołu, ale o ileż poistoczyły w cenie trzy pozostałe nogi! W murynarce moje porobiły się na łokciach dziury, kotelniz się przetarł, ale za to jakaż jest wartość sa naj poszewki...

Tak, tak! Stałem się niezawodnie bogaczem! Tylko człowiek tak bieduje, że nawet tego nie spostrzeżę!

Przeż z paskarsiwem!

Obecne obciążenie Rzeczypospolitej.

Polska jest najmniej obciążonym państwem w Europie!

Długi Polski są unormowane traktatem pokojowym z Niemcami i Austrią. Polska, na mocy traktatu przejmując dług przedwojenny Austrii i Niemiec w wysokości 1300 milionów marek i około 190 milionów koron w złocie i 1400 milionów koron w papierach, przy czym długi te zamienia na dług w własnej walucie koron podług kursu dla zamiany marek ustalonego.

Będzie to jedyny dług właściwy Polski, od którego to zobowiązania będzie płacić Polska procenty począwszy od wejścia w życie traktatu. Dług ten jest tak mały, że Polska biorąc za podstawę ludność w zaborze niemieckim i austriackim staje w rzędzie państw najmniej obciążonych. Prócz tego Polska zostaje dłużną w rozrachunku, na podstawie traktatu z Niemcami i z Austrią, około 4 miliardów franków.

Suma ta potrącona zostanie Polsce w należności za straty wojenne i w ten sposób Polska otrzymuje możliwość rozporządzania tą sumą na odciążenie własnych obywateli, od razu po wejściu w życie traktatu. Suma ta zaliczona będzie na poczet tego, o co Polska ma prawo się upominać, jako odszkodowanie z strony Niemiec i Austrii, które obowiązane są solidarnie jedno za drugie zwolnić Polskę wszystkie szkody i straty wojenne wyrządzone, czy przez nich samych, czy przez Rosjan, czy w wyniku w całym byłym zaborze rosyjskim, jak i wejściu, w skład Polski.

Sumy, która Polska potrafi w ten sposób udowodnić jako jej należne, wyniosła zapewne kilkadziesiąt miliardów i Polska stanie z temi swoimi pretensjami w jednym rzędzie z Francją, Belgią, Włochami i t. d. W każdym więc razie Polsce przynadają poważne kilkunast-

tomilijardowe sumy do uzyskania, o ile Niemcy i Austrija będą płacić na mocy traktatu to, co się od nich należy. Pierwsze raty pieniężne od Niemiec i Austrii nie będą przypadają Polsce, bo na ich rachunek pójdą owe 4 miljardy franków, które od Polski się należą, i które w ten sposób z pierwszych rat będą potrącone. Ponadto Polska będzie mogła otrzymać części maszyn, inwentarza i materiałów budowlanych, koniecznych do odbudowy już w początkach bieżącego roku. Od Niemiec Polska otrzyma tysiące wagonów i lokomotyw. W roku 1921 Polska będzie mogła również otrzymać części bon procentowych, którymi Niemcy i Austrija gwarantować będą należności odszkodowawcze, oraz świadectwo na ogólną przyznana przez Komisję Odszkodowań sumę do otrzymania od Niemiec i Austrii. Zaświadczenie to będzie mogło być przez Polskę użyte dla uzyskania kredytu zagranicznego.

Na grę ludności wypadła w poszczególnych państwach (wedle starej waluty markowej).

Długu:	
w Niemczech (bez odszkodowań wojennych)	2688.66 mk.
w Rosji	10000.70 mk.
w Francji	3225.30 mk.
w Austrii (bez odszkodowań wojennych)	6809.25 mk.
w Włoszech	1647.40 mk.
w Belgii	5478.25 mk.
a w Polsce tylko	381.80 mk.

Cyfrы są dowodem. Zestawienia te wykazują, że obecne ciężary długu państwowego w wszystkich państwach europejskich jest znacznie większy, niż w Polsce.

duże wyraz zdecydowany i rozumny. Z innych oddieni niewiele wchodzi w poważną rachubę. Kulerski, skompromitowany doszczętnie, przytyk i znik—powszechnie sądzą, że mimo akcesu do Włosa roli większej już nie odegra. Stron. Mieszkańskie próbowało kilkoma wiecami zainteresować koła mieszczańsko—kupieckie, lecz bez większego powodzenia.

Niemcy szeregują się w dwu obozach: nacjonalistycznej „Deutsche Partei“ i lojalniejszej wobec państwa polskiego „Central—Arbeitsgemeinschaft“. Czy pójdą one z blokowaniem do wyborów dopiero się pokaze. Stosunek wzajemny ugrupowań polskich jest jeszcze płynny. Wyjaśnić go najbliższe tygodnie, zwłaszcza termin składania list kandydackich, ubiegający z dniem 14 kwietnia.

Z WARSZAWY.

W dniu 29 kwietnia r. b. o godz. 8-ej wieczorem odbędzie się nadzwyczajne ogólne zebranie członków Stowarzyszenia Emerytalnego Pracowników Prywatnych.

Zebrańie odbędzie się w siedzibie Stowarzyszenia przy ul. Traugutta № 3 w Warszawie.

Przebywanie około 60,000 Rosjan w Warszawie powoduje drożyznę i brak mieszkań, tymczasem większa część z nich nie ma potrzeby przebywania w stolicy. Min. spraw wewnętrznych chce być niewolnic do opuszczenia kraju zapropnuje im zamieszkanie w jednym z wymienionych podłej miast, które mają możliwość przegarnąć przybyzów, a mianowicie: Płock, Włocławek, Gosynin, Przasnysz, Kalno, Grójec, Maków, Mińsk-Mazowiecki, Miawa, Płońsk, Pułtusk, Radzymin, Rawa, Rybin, Sierpiec, Szarniewice, Sochaczew, Grodzisk, Ciechanów, Łęczyca i Lipno. Następnie zastosowany będzie przymus opuszczenia Warszawy.

Wyrokiem Sądu Wojskowego O. Gen. w Warszawie z dnia 16 lutego 1920 r. został podpułkownik 28 pp. Strz. Kan. Stanisław Zebrowski skazany na wydalenie z wojska i karą śmierci przez rozstrzelanie za to, że pobrawszy w charakterze zastępcy adiutanta baonu zapas. 28 pp. Strz. Kan. z Komisji Kasowej tegoż baonu 10,000 marek, wyznaczone na urządzenie sklepu żołnierskiego, przywłaszczył sobie tę kwotę pieniężną, przez co dopuścił się zbrodni z art. 1 ust. a. Ustawy z dnia 1 sierpnia 1919 r. (Dziennik Praw. M. 64 poz. 386.)

Naczelny Sąd Wojskowy uchwałą z dnia 16 marca 1920 r. odrzucił rewizję skazanego. Wyrok został wykonany w Warszawie dnia 18 marca 1920 r. o godz. 7-ej minut 30 rano przez rozstrzelanie zasądzonego.

Polska a olimpiada!

Akcja Polskiego Komitetu Igrzysk Olimpijskich zmierzająca do przygotowania reprezentacji Rzeczypospolitej na Olimpiadę w Antwerpi rozwija się coraz lepiej, przy intensywnej pomocy Ministerstwa Zdrowia Publicznego.

Polscy lekkoatleci we Lwowie pod kierunkiem słynnego trenera szwedzkiego Helge Helgessona osiągają coraz świetniejsze wyniki. Piłka nożna zgromadziła w Krakowie, o najsławniejszych polskich footballistów, których grupowano w dwie pierwszorzędne drużyny. Trenować ich zaczyna trener angielski z gracy 16-letnich zakwalifikowano Sienala i Morczewskiego.

Nadto w pełni treningu są już działki hippiczne, strzelecki, tenisowy, gimnastyki, wioślarski i kolarski.

Ostatnio Polski Komitet Igrzysk Olimpijskich uzyskał pełne poparcie od wszechwiatowej organizacji amerykańskiej Y. M. C. A., która zgłosiła swą pomoc w organizowaniu ekspedycji Polski na Olimpiadę Antwerpą, a przede wszystkim pomoc fachową i ekwipunek techniczny.

PRZED WYBORAMI NA POMORZU.

Ruch polityczny zatacza coraz szersze kręgi.

Nadchodzące wybory zaskają Pomorza nieprzygotowane do nowej sytuacji i dopiero teraz, na miesiąc przed wyborami, rozpoczął się ożywiony proces organizacyjny dokoła odmiennych zadań, wynikających z faktu współudziału i współodpowiedzialności za bieg polskiej polityki państwowej.

Trzy dotąd przede wszystkim istniały zaczątki ruchu politycznego na Pomorzu. Pierwsze z nich, to Nar. Stronnictwo Robotników. Zorganizowane do niedawna może najlepiej, bo operujące się o Zjednoczenie Zawodowe Polskie, posiadało dzięki temu przeważny wpływ wśród warstwy robotniczej. Wszelako i to stronnictwo, dotąd nie mające sposobności do pozytywnej polityki, ulegające kierownictwu odłamu „bochumskiego”, już obecnie staje w obliczu przemian, wywołanych przez pojawienie się z Wielkopolski i Kongresówki kieranku Chrześcijańskiej Demokracji. Robotnik pomorski, choć w życiu politycznym do niedawna bierze udział, jest na tyle dojrzały, że zdaje sobie sprawę z różnicy między tymi kierunkami, t. j. zwolennkami i przeciwnikami walki klas. Niechybnie też w znacznej części pójdzie za kierunkiem chrześcijańsko—demokratycznym i wypowie posłuszeństwo komendzie „bochumskiej”.

Walka wyborcza na tem tle już się rozpoczęła, a zwolennicy Chrześcijańskiej Demokracji krzają się żywo.

Drugim ugrupowaniem było t. zw. Koło Międzypartyjne, ogniskujące się około „Piełgrzyma” w Pelplinie i obejmujące najbardziej w walce narodowej za rawione żywoty. Grupa pelplińska o nawskość narodowym i katolickim programie, mimo, słabego jeszcze pogotowia organizacyjnego, posiadała duży wpływ na Pomorzu dzięki faktowi, że niosła za sobą rozpowszechniony szeroko organ codzienny, „Piełgrzyma” oraz większą część politycznego duchownictwa, którego zabiegom Pomorze w głównej

wanie polskości. Kierunek ten zniżył się ze Związkiem Ludowo—Narodowym, jako z tą organizacją, która wyrosła z ruchu, przeciwstawiającego się polityce germanofilskiej podczas wojny i odpowiadającej antygermanickiej i demokratycznej orientacji szerokich kręgów pomorskich.

Przeciem ugrupowaniem, to Polskie Stronnictwo Ludowe, organizacja co do dążeń i celów programowych prawie identyczna ze Związkiem, ale stojąca pod kierownictwem działaczy gdańskich, z których jedni niezupełnie jeszcze orientują się w mozaice stronnictw w Polsce, a drudzy wyznaczenie ciągną, bądź to do obozu bochumskiego, bądź Witosowego. Na zjeździe delegatów tegoż stronnictwa w Tczewie, udeżyło, że pierwsza skrzyplce z ramienia Zarządu odbywał skompromitowany eksadwokat Brejski (brat posekretarza stanu), który usiłuje przytoczyć Pol. Stronnictwo Ludowe do partii bochumskiej, a zarazem stworzyć pomost dla wdzierających się radykalnych prądów Witosowych.

Zjazd uchwalił rezolucję, by przy wyborach wejść w związek wyborczy z „Nar. Stron. Robotników”. Czy zjazd poszedł tu za pragnieniem zgody z robotnikami, czy też chce wzmocnić obecny radykalny kierunek bochumski, co do tego intencje z pewnością były podzielone.

Prezes P. Stronnictwa Ludowego, p. Czyżewski, człowiek zasłużony i dobrej woli, ma niewątpliwie chęci jak najlepsze. Zażadło tylko daje się powołać p. Brejskiemu, który, korzystając z tego, prowadzi grę zakulisową na rzecz zupełnie innych żywiołów. Nic dziwnego, że poważne koła Pol. Stronnictwa Ludowego na prowincji niezadowolone są z kierownictwa gdańskiego i częściowo, jak szczególnie w Starogardzkim, wobec grożącego niebezpieczeństwa radykalizmu, już do tonaty złączenia ze Związkiem Ludowo—Narodowym. Zdrowy

W dniu 4-ym kwietnia 1920 a. zasnął w Bogu w majątku swoim rodzowym Woroniec

s. p.

Książę Ozesław ŚWIATOPOLK MIRSKI

Szef firmy „JOZEF FRAGET“ w Warszawie.

Pogrzeb odbył się w dn. 7 kwietnia r. b. w majątku rodzowym Woroniec.
W zmarłym tracimy zacnego, nieodżałowanego Szefa i światłego kierownika

PERSONEL FIRMY ŁÓDZKIEJ.

1130—1

Pamiętniki Tirpitz.

Admirał Tirpitz, inicjator wojny nieograniczonej łodziami podwodnymi, a przez to jeden z sprawców klęski Niemiec, ogłosił pamiętniki w których stara się uniewinnić i zważyć winę na innych. W toku tych wysiłków przedstawia oczywiście wszystkich jak najłagodniej, aby swoją własną glorię połnieść. Ciekawa ta książka jest w Niemczech rozchwytywana i to dało sumpt „Dz. Pozn.” do interesujących o niej wrażeń.

Admirał Tirpitz tam — surowo osądził cesarza, Komendę frontu zachodniego i kierownictwo polityki zagranicznej.

Marzył o dowodzeniu flotą niemiecką w wielkiej wojnie. Nie powierzono mu jej. Widzi w tem małosłowną zawiść cesarza, który czuł, że obok Tirpitz nie mógłby udać zwierzchni. Za tę słabość niegodną monarchy wymie-

rza mu Tirpitz chłostę. Wilhelm występuje w jego listach, jako marny komendant polityczny nieznoszący prawdy, okłamywany przez otoczenie, wymagający, by spędzano mu troski z czoła, znosząc mu wieści pomyślne, choćby zmyślone nieudolnie. Bawiono go też bez ustanku. Opowiadano mu o olbrzymim powstaniu w Indjach. Niedopuszczano do niego oficerów, przywożących raporty niepomyślne. Postępowano z nim, jak z dzieckiem, Na serio mówić z nim nie było można.

Złe obchodzi się Tirpitz z Bethman - Holwegiem. Nic nie wiedział, nic nie przewidział, wszystkiemu się dziwił. Sekretarz stanu, Jagow, przewidywał natomiast rzeczy niebywałe; pocieszał pesymistów przepowiednią, że w najgorszym nawet razie będzie można zmusić Anglików do zachowania neutralności, obsadzwszy wojskiem niemieckim Holandję.

Gorzej poczęstował autor Austriaków. Stosunek Niemiec do sprzymierzeńca określa plastycznie i barwnie. „Zanadto objuczylimy tego

zdechającego wielbłąda”.

Ciekawe są zestawienia depesz i ustnych informacji z dni lipcowych w r. 1914, z których wynika, że Niemcy wkrótce po zamachu w Serajewie były zdecydowane na stoczenie wojny. Z Berlina tłumaczono urzędowi spraw zagranicznych w Wiedniu, że państwa centralne muszą stanąć przed obliczem świata, zwane.

Rozbitki taraszczańskie.

—o—

Ostatnie depesze z frontu przyniosły wiadomość o doszczętnym rozbitku przez dzielne wojska nasze bolszewickiej dywizji taraszczańskiej.

Ażeby ocenić ten nowy sukces naszego oręża, należy uprzytomnić sobie czem była w czerwonej armii dywizja taraszczańska.

Była to, jak mówią bolszewicy, „chłuba i ozdoba” armii sowieckiej.

Sława jej narówni z drugą dywizją — bohuńska, rozbrzmiewała po całej Sowdepji.

Od początku wojny z petiurowcami, dywizja ta przeszła w zwycięskim marszu przez całą Ukrainę. Pierwsza zajmowała takie wielkie miasta, jak Kijów, Połtawa, Jekaterynosław i t. d.

W walce z armią ochotniczą, dywizja ta również odznaczała się swą sołistością i walecznością i tylko raz jeden była dość znacznie poturbowana w walkach pod Kijowem w październiku r. z.

Za dokonane zwycięstwa nad „hydrą białogwardyjską” dywizja została nagrodzona przez Lejbę Trockiego orderem „Czerwonego sztandaru”.

I oto sławna, „niepokonana” dywizja została zmasakrowana przez naszych rycerskich żołnierzy.

Jest to jeszcze jeden dowód, że młoda polska stoi na pewnej drodze do zupełnego zwycięstwa nad oszalałym wrogiem całej ludzkości i światowej kultury, i że zmusi ona Bolszewję do przyjęcia podyktowanego jej pokoju.

Cegielniana 63.

Teatr Polski

Cegielniana 63.

4 gościnne występy FARSY warszawskiej

Wtorek, dnia 13 i środa, dnia 14 kwietnia r. b.

Niespodzianki rozwodowe

Farsa w 3 aktach A. Bissona i Marsa.

Reżyserował E. Gasiński.

Henryk Duval	— Edmund Gasiński
Champeaux	— Włodzimierz Szerbiec-Macherski
Bourgneuf	— Henryk Małkowski
Carbuian	— Marjan Kiernicki
Pani Bonivard	— Zofja Czaplińska
Dyana	— Anna Belina-Leszczyńska
Gabryela	— Jadwiga Żółkowska
Wiktoria	— * * *
Marjeta	— * * *
Wiesniak I	— * * *
Wiesniak II	— Władysław Osiński

Rzecz współczesna.

Początek o godzinie 8 wieczorem.

Czwartek, dnia 15 i piątek, dnia 16 kwietnia r. b.

ROTMISTRZ VON WALDECK

Sztuka w 3 aktach St. Kozłowskiego.

Reżyserował E. Gasiński.

Ela Zakwaska	— A. Belina-Leszczyńska
Adam Nurtowski	— Wł. Szerbiec-Macherski
Hugo von Zeller, gen. nam.	— Karol Jarszewski
Oskar baron von Waldeck,	— Edmund Gasiński
szef zarządu cywilnego	— Czesław Knapczyński
Karol Stein, jego pomocnik	— Helena Pawłowska
Amalja Zunge, kaucelista	— Wanda Seymborska
Berra Montag, kancelista	— Antoni Fertner
Maks Tybner, dostawca	— Marjan Kiernicki
Daniel Polonez	— * * *
Bródza, służący	— * * *
Kos, milicjant	— * * *
Skaut	— * * *
Fryc, ordymans	— Feliks Noriski

Urzędniczy, urzędnicy, żołnierze, milicja.
Rzecz współczesna.

Własne rekwizyty i dekoracje

1129—1 Bilety wcześniej do nabycia w cukierni W-go Gostomskiego od godz. 11 do 2 i od godz. 5 do 8 wiecz.

„KINO-RESURSA”

Kinowskiego 117.
PROGRAM do dnia 12 kwietnia 1920 roku:
Artydziela sztuki kinematograficznej

Huragan życia

(venus vietrix)

Wzruszający dramat w 5 częściach ze słynną polską artystką Naplórskową w roli głównej.

Brylanty perły, bizuterje, platynę i antyki

kupuje, płacąc wysokie ceny.

HOTEL SAVOY № 303,

Przyjmuje interesantów od 10-1 i 5-6 1131-1

ZNAWCA-AMATOR może nabyć oryginalne

Japońskie parawaniki

ręcznie haftowane, robota artystyczna. Oglądać można między 4-6 godziną po południu. Piotrkowska 271 m. 6.

Najlepsza farba do włosów

„Juvenol”

barwi trwale i szybko siwe włosy na naturalne kolory: blond, chafin, brun i czarny, nadaje takowym cudny połysk i miękkość. Jako produkt roślinny jest bezwarunkowo nieszkodliwy, a sposób użycia bardzo łatwy. Sprzedaż w lepszych składach aptecznych i perfumerjach.

Parfumerie d'Orient
Varsowie.

Osoba,

która w wielką środę w aptece W-go Bartoszewskiego za brała paczkę z piórami (paradyry) proszę o zwrot takowych do apteki, gdyż w przeciwnym razie będę musiała zapłacić za takowe właścicielce tych ostatnich.

Dr. med.

Stefan Kloniewski

ordynuje w chorobach płuc, krtań, gardła, nosa i uszu od 5-7
ulica Nawrot 17
róg Sionkiewicza.

LEKCJE TAŃCA

Do rozpoczynającej w bieżącym tygodniu ostatniej w sezonie grupy mogą przyjąć jeszcze kilku kandydatów na kurs tańców nowoczesnych i na kurs średni.

GRAND-HOTEL, od 1-2 i 8-9 w. 1127-1 **Witold Lipiński.**

Do sprzedania

wagon węglowy żelaznych i jeden zbiornik do wody (basen) 1/4 tona. Oferty nadsyłać GŁOWNO A. Marjański.

RUTYNOWANY

rachmistrz - bilansista i korespondent

absolwent Akademii Handlowej w Wiedniu i Lipsku z 25 letnią praktyką ze świadectwami pierwszorządnych fabryk i mańtków, poszukuje posady zaraz możliwie na wieś. Zgłoszenia przyjmuje Redakcja „Rozwoju” pod „Inwalida z I Brygady.”

LECZNICA LEKARZY SPECJALISTÓW
Piotrkowska Nr. 17, drugie podwórze.

8-10	choroby chirurgiczne	codziennie	dr. Goldberg
9-10	choroby oczu	"	dr. Garliński
10-11	choroby wewnętrzne	"	dr. Magdziński
11-12	chor. skórne i wenier.	"	dr. Dutkiewicz
11-12	choroby kobiece	"	dr. Żugowski
12-1	chor. wewnętrzne i dziecięce (płuc i serca)	"	dr. Osiecki
1-4	chor. chirurg. i kobiece	pon., środa i piątek	dr. Artyfikiewicz
2-5	chor. skórne i wenier.	codziennie	dr. Skusiewicz
2-5	choroby nerwowe	codziennie	dr. Mittelstaedt
2-5	choroby oczu	codziennie	dr. Michalski
3-4	chor. wewnętrzne i dziecięce	prócz środy i soboty	dr. Jakiel

UWAGI: 1) Lecznica otwarta codziennie przez cały rok. 2) Posażka 10 mk. Operacje i opatrunki wszelkiego rodzaju — od umowy.

Futro

lepsze w dobrym stanie kupię. Zgłoszenia pisemne okazicielowi paszportu 288 — W. do Administracji pisma „Rozwoj” 1126-2

Do sprzedania

Koń

Z uprzężą i platformą ul. Sienkiewicza № 34. 1123-2

Kto ma dom lub fabrykę

do sprzedania, albo chce kupić, uprzejmie proszę złożyć adres: Nawrot № 32, mieszkanie 18. Młyn parowy jest do sprzedania. 1110-2

DWA

elegancko umeblowane pokoje poszukiwane są przez lekarza. Oferty pod H. D. 5. 1112-5

Potrzebny nakładacz lub nakładaczka od zaraz

Wiadomość w Administracji „ROZWOJU”

LOTERJA

Polskiego Tow. Czarnonogo Krzyża
ODDZIAŁU W ŁODZI

WYGRANE: pierwsza **Willa murowana** z ogrodem w Langówku w pobliżu kolei dojazdowej Łódź-Zgierz wartości mk. 200,000.

druga: **Plac** tamże położony, obszaru 7,200 toki kw. trzecia: **mk. 5000:** w asygnacie 5% Państwa Polskiego.

Całowanie odbędzie się publicznie w dniu 15 Kwietnia r. b. w gmachu Towarzystwa Kredytowego w Łodzi ul. Średnia-19.

pozostałe losy do nabycia w Banku Handlowym w Łodzi Al. Kościuszki 15 Kantorze wymiany G. Walberga, Piotrkowska 58, i biurze dziennika „Promień” Piotrkowska 81. 1094-2

Główna Ajentura

Warszawskiego Towarzystwa Ubezpieczeń

poszukuje od 15/4 rutynowanego urzędnika obeznanego z działami ogólnym, transportowym i t. d. oraz z buchalterją i korespondencją.

Pisemne oferty składać Daleja 4. 1132-2

SZKOŁA KROJU I SZYDIA
Dyplomowanej Uczennicy Paryskiej Akademii Kroju Apolonii Kopytowskiej Łódź, Piotrkowska 154. Nauka kroju, szydła, prasowania i modelowania za opłatą od mk. 30 mies. uchenice otrzymują świadectwa. Zapisy od 10-11. Sprzedaż fasonów papierowych. 1084-2

Korzystajcie z okazji! Kupujcie i płacę najwyższe ceny za 1-250!

BRYLANTY

bizuterje, stare srebro, złoto i złote zegarki w załadzie jubilerskim EISENBERGA 60 GŁÓWNA 60

Brylanty

złote, srebro, perły, diamenty, bizuterje kupujcie płacę najwyższe ceny. S. MILSON

Konstantynowska 7, prawa of., i p.

Kupuje różne bluzki na pudełku

oraz odpadki miedzi, miedzi i ołowiu.

W. Kruk, Przejazd 14

Reklama jest niedozwolonym warunkiem nawodzenia w handlu

